

"Finanțările din fonduri europene nu pot rezolva toate problemele Regiunii Sud Muntenia"

(Interviu cu Liviu Mușat, directorul general ADR Sud Muntenia)

Reporter: Cum s-a dezvoltat regiunea în ultimul an?

Liviu Mușat: Programul Operațional Regional 2014-2020 (POR) își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, completând și dezvoltând direcțiile și prioritățile de dezvoltare regională, documentele strategice și implementate prin POR 2007-2013 și alte programe naționale. Multe dintre acestea sunt complementare și au la bază dezvoltarea socio-economică a regiunilor României, precum și a principalelor direcții de acțiune strategică menționate în documentele strategice naționale și europene relevante. Ca să vorbim strict din perspectiva Programului Operațional Regional 2014 - 2020, pentru care ADR Sud Muntenia este Organism Intermediar, acesta reprezintă pentru toate comunitățile locale din Sud Muntenia o oportunitate de dezvoltare, prin aceea că are ca obiective creșterea competitivității economice, precum și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a infrastructurii și a serviciilor. Deoarece de la depunere până la implementare, proiectele trec printr-un proces complex, acest lucru nu-mi permite să iau ca referință doar ultimul an (2018), cu atât mai mult cu cât pe parcursul acestuia au fost depuse proiecte pe diferite axe prioritare ce au vizat do-

menii precum promovarea transferului tehnologic, creșterea competitivității IMM-urilor, tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon, îmbunătățirea mediului urban, dezvoltarea patrimoniului cultural, dezvoltarea infrastructurii sociale, de sănătate, educative sau rutiere, ca să dau doar câteva exemple. Situația proiectelor depuse până la această dată (15 martie 2019) pune în evidență

Liviu Mușat: "Mediul privat a depus peste 650 de aplicații beneficiind de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderii, de crearea sau extinderea capacității de producție și dezvoltare a serviciilor, în cadrul Axei prioritare 2, pentru care nu mai avem proiecte în evaluare, așa cum se întâmplă pentru alte axe prioritare".

interesul deosebit al solicitanților de fonduri Regio pentru investiții în zona privată. Astfel, mediul privat a depus peste 650 de aplicații beneficiind de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderii, de crearea sau extinderea capacității de producție și dezvoltare a serviciilor, în cadrul Axei prioritare 2, pentru

care asigură conectivitatea, directă sau indirectă, cu rețeaua TEN-T. Un real interes al autorităților locale din Sud Muntenia pentru revitalizarea comunităților din zonele urbane s-a concretizat prin cele 38 de proiecte depuse. Cea mai mare solicitare - 95 de aplicații depuse, aduce în prim-plan infrastructura educațională pentru învățământul obligatoriu, proiectele fiind în etapa de evaluare. Rezultatele implementării acestor proiecte vor duce la îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor și, implicit, la dezvoltarea regiunii.

Reporter: Ce proiecte de tip "smart" se află în aprobare/derulare?

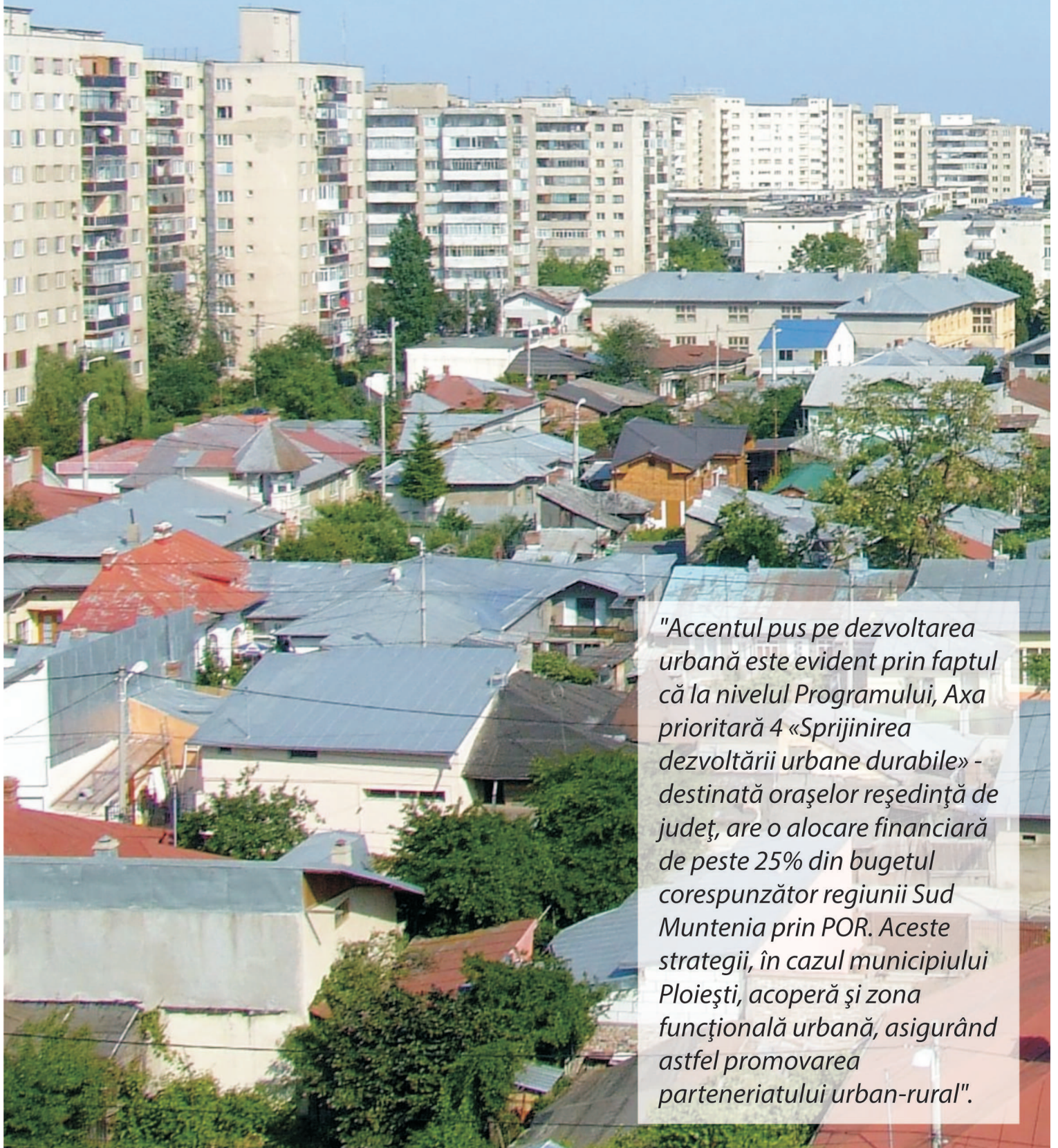
Liviu Mușat: Investițiile finanțate prin actualul POR - un program concentrat în mare măsură pe mediul urban - conțin segmente "smart", aducând în prim-plan aspecte precum durabilitate și eficiență. În viziunea Uniunii Europene, orașele inteligente sunt spații de exper-

imentare a unor măsuri capabile să genereze noi locuri de muncă, să utilizeze tehnologiile informației și comunicațiilor pentru utilizarea eficientă a resurselor prin intermediul tehnologiilor, să aibă un consum scăzut de energie și emisii

care nu mai avem proiecte în evaluare, așa cum se întâmplă pentru alte axe prioritare. Un alt aspect important evidențiat de statistica proiectelor depuse în regiune este modernizarea și reabilitarea rețelelor de drumuri județene. Este vorba despre 22 de proiecte depuse privind modernizarea drumurilor

continuare în pagina 28

Panorama Ploiești, cartier Republicii

"Accentul pus pe dezvoltarea urbană este evident prin faptul că la nivelul Programului, Axa prioritară 4 «Sprijinirea dezvoltării urbane durabile» - destinată orașelor reședință de județ, are o alocare financiară de peste 25% din bugetul corespunzător regiunii Sud Muntenia prin POR. Aceste strategii, în cazul municipiului Ploiești, acoperă și zona funcțională urbană, asigurând astfel promovarea parteneriatului urban-rural".

urmare din pagina 26

scăzute de carbon, să dovedească o bună planificare a spațiilor locuite. Accentul pus pe dezvoltarea urbană este evident prin faptul că la nivelul Programului, Axa prioritară 4 "Sprijinirea dezvoltării urbane durabile" - destinată orașelor reședință de județ, are o alocare financiară de peste 25% din bugetul corespunzător regiunii Sud Muntenia prin POR. În acest sens, orașele și-au fundamentat investițiile pe baza unor strategii integrate de dezvoltare urbană durabilă care să se refere la provocările economice, sociale, de mediu, climatice și demografice. Mai mult, aceste strategii, în cazul municipiului Ploiești, acoperă și zona funcțională urbană, asigurând astfel promovarea parteneriatului urban-rural.

În linii generale, la nivelul Programului, prin cele 15 axe prioritare,

putem vorbi despre dezvoltarea durabilă a turismului, utilizarea eficientă a resurselor, transport eficient și durabil, valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, o dezvoltare urbană durabilă.

Particularizând, la nivelul regiunii Sud Muntenia, Agenția a elaborat "Strategia pentru specializare inteligentă în Regiunea Sud Muntenia" și a identificat, la nivel regional, domeniile cheie, considerate nucleu al dezvoltării inteligente. În urma unei analize pertinente, au fost stabilite șase domenii de specializare inteligentă, după cum urmează: construcția de mașini, componente și echipamente de producție, agricultura și industria alimentară, bioeconomia - dezvoltarea economiei circulare, turismul și identitatea culturală, localități inteligente și industria de înaltă tehnologie. Astfel, POR a finanțat, prin Axa Prioritară 2 "Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor

mici și mijlocii", întreprinderile mici și mijlocii în vederea consolidării pe piață a acestora în domeniile competitive identificate în Strategia Națională de Competitivitate și Strategiile de Specializare Inteligentă de la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare.

De asemenea, Axa Prioritară 1 sprijină realizarea de investiții care conduc la creșterea nivelului de cercetare, dezvoltare și inovare tehnologică, generarea de produse respectiv servicii competitive, în concordanță cu cele două strategii.

Proiectele implementate la nivelul regiunii Sud Muntenia vor conduce la o economie regională competitivă bazată pe inovare, sti-

mularea transferului tehnologic și științific, dezvoltarea și menținerea în regiune a capitalului uman înalt specializat, facilitarea asimilării rezultatelor cunoașterii și inovării și îmbunătățirea capacității de internaționalizare a mediului de afaceri.

Reporter: Ce sumă a fost alocată din bugetul 2014-2020 regiunii pe care o reprezentați?

Liviu Mușat: Programul Operațional Regional 2014 - 2020 care, în timp, a dovedit o dinamică aparte ca urmare a modificării numărului de axe prioritare, includerii spre finanțare a proiectelor nefinalizate sau relansării unor apeluri de proiecte, are o alocare bugetară de 8,38 miliarde de euro. În acest context, regiunii Sud Muntenia i-a fost

Axa Prioritară 1 sprijină realizarea de investiții care conduc la creșterea nivelului de cercetare, dezvoltare și inovare tehnologică, generarea de produse respectiv servicii competitive, în concordanță cu cele două strategii.

"Agenția este implicată, ca partener, în creșterea ocupării în Regiune, prin dezvoltarea culturii antreprenoriale, proiectul «Start pentru afacerea ta!»".

alocat un buget de aproape 900 milioane de euro.

Reporter: În ce proporție proiectele derulate din bugetul 2014-2020 se axează pe segmentul "smart" ?

Liviu Mușat: Având în vedere precizările făcute în cadrul întrebării anterioare, fără nicio exagerare, atât din punct de vedere cantitativ (numeric), cât și din punct de vedere calitativ (al segmentelor, al acțiunilor prevăzute), consider că toate proiectele derulate în actualul exercițiu financiar au elemente "smart".

Reporter: Ce planuri are Agenția pe termen scurt, mediu și lung?

Liviu Mușat: Fiind de profesie inginer, îmi place să-mi imaginez Agenția drept un propulsor al dezvoltării regionale care funcționează cu motoarele turate la maximum. Ca atare, pe termen scurt și mediu, planurile sunt ferme: în Agenție desfășurăm o intensă activitate de evaluare a proiectelor depuse, ca acestea să intre în etapa de contractare, precum și o atentă activitate de ve-

rificare, astfel încât să crească gradul de absorbție a fondurilor europene. Totodată, în funcție de axele prioritare ce se deschid, sunt organizate sistematic sesiuni de informare pentru eventualii solicitanți de fonduri Regio, sesiuni dublate de seminarii de instruire pentru beneficiarii de fonduri nerambursabile. De asemenea, cele peste 500 de proiecte pentru care au fost semnate contractele de finanțare, în valoare totală de peste 2,6 miliarde de lei, sunt atent monitorizate de experții ADR Sud Muntenia. Am sintetizat prin aceste exemple activitatea Agenției, în calitatea ei principală de Organism Intermediar al Programului Operațional Regional. Agenția este implicată, ca partener, în proiecte care au ca obiective:

- creșterea ocupării în Regiune, prin dezvoltarea culturii antreprenoriale (proiectul "Start pentru afacerea ta!"), îmbunătățirea instrumentelor de politică regionale și naționale (proiectul ClusterFy), crearea unei rețele transnaționale cu scopul de a promova un model

inovator (proiectul SENSES), îmbunătățirea politicilor de internaționalizare a IMM-urilor din regiunile partenere (proiectul UPGradeSME), dezvoltarea întreprinderilor competitive pe plan internațional, stimularea capacității de inovare a IMM-urilor europene (proiectul PROSME). Despre planurile pe termen lung ale Agenției pot spune că am declanșat procesul de planificare strategică pentru 2021 - 2027, până în prezent desfășurându-se două focus grupuri de descoperire antreprenorială în patru domenii de specializare inteligentă: industrie auto, industrie, cercetare, turism și identitate culturală și localități inteligente, din cele șase identificate până în prezent. Participanții, profesioniști din domenii precum cercetare, afaceri, industrie, turism au identificat principalele provocări, precum și eventualele soluții care se pot ma-

terializa în proiecte finanțabile din fonduri europene sau naționale.

ADR Sud Muntenia încurajează noi căi de dezvoltare economică sustenabilă, prin care să determine antreprenorii, inovatorii, creatorii, susținătorii locali și regionali să descopere provocări antreprenoriale actuale și să dezvolte idei de proiecte inedite, ce vor putea fi finanțate în următoarea perioadă de programare.

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul în curs și care este valoarea fondurilor UE atrase în 2018?

Liviu Mușat: Până în acest moment, au fost semnate un număr de 513 contracte de finanțare cu o valoare eligibilă solicitată de peste 3,6 miliarde de lei, iar suma autorizată la plată de către ADR Sud

continuare în pagina 30

urmare din pagina 29

Muntenia a fost de peste 375 milioane de lei.

Reporter: Ce proiecte sunt în desfășurare și care sunt proiectele prioritare?

Liviu Mușat: Din numărul de 1.124 de proiecte înregistrate până în prezent la nivelul regiunii noastre, peste 500 de contracte au fost semnate. În acest context, cererile de finanțare vizează îmbunătățirea competitivității IMM-urilor (423 de proiecte), investiții pentru sprijinirea eficienței energetice în infrastructura publică (26 de proiecte), pentru îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural (37 de proiecte), pentru îmbunătățirea infrastructurii rutie-

re de importanță regională (9 proiecte), pentru diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului (2 proiecte), pentru dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale (15 proiecte). Având scopul de a asigura o dezvoltare sustenabilă a regiunilor capabile să-și gestioneze în mod eficient resursele, să-și valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic, toate proiectele contractate sunt prioritare.

Reporter: Cum apreciați legislația din domeniu și ce lipsuri are aceasta?

Liviu Mușat: Normativele ce vizează accesarea fondurilor europene sunt centrate în jurul obiectivului major prin care se urmărește reducerea decalajelor dintre niveluri-

le de dezvoltare ale diferitelor regiuni ale UE. La nivel național, în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, funcționează Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, care, în parteneriat cu agențiile pentru dezvoltare regională sprijină beneficiarii în implementarea proiectelor armonizând legislația europeană cu cea națională, astfel încât aceștia să implementeze corect și eficient proiectele contractate. Astfel, ghidurile specifice fiecărei priorități de investiție au fost completate și actualizate.

În acest sens, pentru aplicanți, sprijinul îl oferim prin activitățile de helpdesk și prin organizarea de sesiuni de promovare a oportunităților de finanțare odată cu lansarea liniilor de finanțare POR, încercând să îi ajutăm pe cei care doresc să acceseze fonduri nerambursabile să realizeze proiecte sustenabile, iar pentru sprijinirea beneficiarilor, imediat după ce semnează contractele pentru investițiile selectate la finanțare, organizăm întâlniri de lucru în cadrul cărora le prezentăm detalii despre modalitatea de implementare a activităților prevăzute în proiectele lor, subiectele abordate fiind legate de managementul proiectelor, monitorizarea și verificarea contractelor de finanțare, indicatori, vizitele de monitorizare, măsurarea și raportarea progresului, precum și despre modificările ce pot surveni pe parcursul perioadei de implementare a proiectelor.

Reporter: Care este problematica sectorului?

Liviu Mușat: Dacă ne referim la domeniul legislativ, atunci putem admite că modificările frecvente ale legislației, mai ales în domeniul achizițiilor publice, termenele destul de mari necesare întocmirii documentației aferente depunerii unui proiect, precum și demonstrarea proprietății asupra infrastructurii ce face obiectul cererii de finanțare pot conduce la o serie de întârzieri în demararea contractelor. Dacă ne referim la sectorul atragerii finanțării europene, motivelor enunțate anterior li se poate adăuga și limitarea posibilităților de cofinanțare.

Totodată, este foarte important dialogul dintre nivelul central și nivelul local, dintre teoreticieni, cei care fac legile, și cei care sunt în prima linie și le pun în aplicare. Astfel, nevoile de dezvoltare identificate și prioritățile aprobate trebuie puse în practică pe termen lung, indiferent ce schimbări ce au loc.

Reporter: Care credeți că ar fi soluțiile pentru rezolvarea acestor impedimente?

Liviu Mușat: Personal, cred că trebuie să înțelegem că finanțările din fonduri europene nu pot rezolva toate problemele regiunii. Astfel, este foarte important ca în administrațiile locale să se formeze colective de oameni cu experiență, și aici pot da exemplul Agenției unde vechimea medie este de aproape 9 ani în cadrul instituției, care să nu fie vulnerabile la schimbările politice și să transpună în proiecte ceea ce dorește comunitatea. Și atunci este foarte important ca, prin aceste fonduri nerambursabile, să finanțăm proiectele care într-adevăr pot crea plus-valoare. Dacă vom irosi banii pe tot felul de proiecte ce nu au un aport important în comunitatea respectivă, atunci, automat, impactul lor va fi mai mic.

În momentul în care faci un proiect doar de dragul de a obține niște finanțări, îți asumi o serie de riscuri ce pot avea ca rezultate pe de-o parte incapacitatea de a duce la bun sfârșit proiectul sau de a susține cofinanțarea investiției, iar pe de altă parte asigurarea mentenanței proiectului, care trebuie să aibă o perioadă de durabilitate de trei sau cinci ani, după caz, timp în care se verifică dacă beneficiarii și-au respectat angajamentele după ce au obținut finanțare. Dacă nu și-au respectat aceste angajamente pe care și le-au asumat prin proiecte, atunci există riscul să fie nevoiți să returneze fondurile obținute.

Reporter: Mulțumesc!

"Până în acest moment, au fost semnate un număr de 513 contracte de finanțare cu o valoare eligibilă solicitată de peste

3,6 miliarde de lei,
iar suma autorizată la plată de către ADR Sud Muntenia a fost de peste 375 milioane de lei".

